

Ivoš Hos, ateliér Richarda Fajnora, Favu Brno 2009
oponentura diplomové práce

Průběh zniku této diplomové práce mě naplňoval jistým očekáváním a velmi rád jsem se ujal jejího oponentství. Ivoše Hose řadím do pomyslné hvězdné řady osobností typu Pavla Ryšky, Pavla Švece, Filipa Cenka, Terezy Sochorové a dalších, jež mají společnou studijní základnu na brněnské Favu. S trochou přehánění lze tvrdit, že právě jejich pohyblivé obrazy úspěšně oddalují úplné a definitivní vyčerpání forem českého videoartu, protože všechny zmíněné tvůrce spojuje zdravé vědomí, že *žádná krize ještě nenastala, ale pouze zde v rámci hledání východiska chybí možnost udělat něco jinak.*

Tvorba Ivoše Hose je různorodá, ale nejvýraznější je zřejmě jeho práce s pohyblivým obrazem. Přestože jeho videa jsou založená na obrazovém experimentu, tak do jisté míry přirozeně demonstrují historický fakt, že film jako takový se jednou provždy konstituoval tím, že se stal narativní, že začal předvádět příběh.

Trochu jsem s obavou očekával, že diplomová práce Ivoše Hose bude zákonitě navazovat na jeho úspěšné videopovídky *Tři kousky z předložského roku*. Základem těchto povídek byla silná vazba textu s obrazem. V krátkých videích s pochmurnou atmosférou šlo o maximální splétání viděného a čteného za účelem odvádění divákovy pozornosti od manipulovaného obrazu, který byl ponechán až ve druhém plánu.. Video *Facka* po třiceti a dvou hodinách je montáží obyčejných záběrů bez postprodukce a jistá spojitost s povídkami zůstává jen v charakteru snímání. Kamera tu má rovněž subjektivizační funkci. Tentokrát proto, že video lze zánrově přiřadit do časosběrného osobního deníku. Jedná se o sekvenci pohledů do dvou skromně zařízených interiérů, které lze podle přítomných kódů identifikovat jako dvě rozdílné kulturní jednotky - děje se v Čechách a v Hong Kongu. Střídají se tu nejen prostředí, ale i denní doby. Divák je uveden do zvláštního časoprostoru nebo místa, kde se mísí různé realie. Časová rovina, časovost nebo prostě specifické plynutí filmového času je podpořena černými plochami stmívaček, jež tvoří podstatnou část sekvence. Záběry do krajin – pohled z okna lodi na moře a do městského parku - jsou evidentními vzpomínkami a vracečkami. Samotný námět videa souvisí s psychologickou situací člověka, který je ohrožen vlastní vzpomínkou nebo se jeho stav ohrožení a nejistoty z neznámé příčiny tak trochu táhne.

Jak už pracovní název práce napovídá (*Chinese Valentine*), předmětem zobrazení je milostný vztah. Ve videu lze letmo zahlédnout dvě poněkud stydlivé postavy – oblečenou dívku ve vaně a chlapce s papírovou maskou psa – pokaždé snímané navzájem jedním z nich. Jeví se nám jako dvě mytologické postavy se svými atributy (lampa a televize), které jsou si blízké a vzdálené zároveň. Zjevná je záměrná absence jakékoliv interakce mezi postavami, jež vlastně není v *němém* filmu tohoto typu ani možná. Na tuto skutečnost upozorňuje titulek vložený do obrazu - miniaturní dialog mezi postavami s důležitou časovou datací. Je to velmi výstižně vybraný fragment rozhovoru přes internet, jehož jediným obsahem je obrovský časový a prostorový rozdíl mezi dvojicí milenců. Ve videu je zakomponována i krátká část promluvy, která se už jeví jen jako odpověď jednoho z nich na svoji vlastní otázku.

Důležitým a velmi působivým obrazem, jenž je ve videu krátce přítomen je detailní pohled do části kuchyně s otevřenou lednicí a modře blikající krabice s mlékem. Tento magický motiv se Ivoš Hos rozhodl rozvinout i jako instalaci objektů ve specifickém prostoru. Bohužel jsem jí zatím neviděl, jen v rozpracovaném stadiu jako skicy. Proto bych se v tomto ohledu zdržel hodnocení.

Ve videu Facka je ještě spousta dalších detailů nebo stylotvorných složek, které by stálo za to pouze popsat. Jeho forma je na první pohled velmi lapidární – působí jednoduše jako sekvence prostých záběrů, jež vznikly mimoděk. Video má přitom zřetelnou a promyšlenou střihovou i zvukovou kompozici. Jeho sdělení je při troše pozornosti obecnější a zároveň si zachovává nepřenosné tajemství. Hodnotím tuto práci známkou výborně.

Michal Pěchouček 11.5.2009

Michal Pěchouček